

HOTĂRÎRE

22 aprilie 2016
nr.12/9

mun. Chișinău

Plenul Colegiului Disciplinar

Având în componența sa:

Președintele ședinței	Valeriu Doagă
Membrii Colegiului Disciplinar	Domnica Manole
	Elena Covalenco
	Olesea Plotnic
	Stelian Teleucă
	Victor Boico
	Vitalie Gamurari

examinând, în ședință publică, contestația depusă de Butuc Alexandru împotriva hotărârii nr. 140/4 a Completului de Admisibilitate din 30 noiembrie 2015, adoptată în rezultatul examinării sesizării depuse de Butuc Alexandru, cu privire la acțiunile judecătorului Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău, Oleg Melniciuc,-

CONSTATĂ :

Argumentele sesizării.

La data de 21 mai 2015, Butuc Alexandru a înaintat către Consiliul Superior al Magistraturii o sesizare cu privire la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecătorul Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău, Oleg Melniciuc.

În motivarea sesizării depuse, Butuc Alexandru a indicat că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2015, a fost constatată încălcarea flagrantă a normelor legislației în vigoare de către judecătorul Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău, Oleg Melniciuc, la emiterea încheierii din 23 ianuarie 2015.

În legătură cu aceasta, Butuc Alexandru a solicitat atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău, Oleg Melniciuc.

Poziția judecătorului vizat în sesizare.

În data de 05 aprilie 2016, judecătorul Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău, Oleg Melniciuc, a depus explicații referitor la sesizarea depusă de Butuc Alexandru cu privire la acțiunile judecătorului Oleg Melniciuc, menționând că, argumentele expuse în sesizare au un caracter declarativ.

Totodată, judecătorul vizat în sesizare a explicat că, deși încheierea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 23 ianuarie 2015, a fost casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2015, aceasta a fost casată doar pe motive formale, și anume neprezența condamnatului Butuc Alexandru sau a avocatului său în ședința de judecată.

Mai mult, în explicații se menționează că, atât inculpatul Butuc Alexandru cât și avocatul acestuia au fost citați legal, iar neprezența lor în ședința de judecată nu împiedică examinarea cauzei, or, conform art. 249 alin. (2) Cod de procedură penală, la corectarea erorilor materiale, părțile pot fi chemate spre a da explicații.

De asemenea, se indică că, soluția instanței a fost una corectă, fapt confirmat și prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 05.10.2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10.12.2015, prin care cererea condamnatului Alexandru Butuc privind înlăturarea omisiunii din sentință a fost respinsă.

Poziția Inspecției Judiciare.

La data de 15 iunie 2015, inspectorul judecător principal Elena Gligor a întocmit un raport pe marginea controlului sesizării depuse de Butuc Alexandru, la acțiunile judecătorului Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, Oleg Melniciuc, care a fost expediat pentru a fi examinat în ședința Completului de Admisibilitate prin prisma prevederilor art. 4 alin. (1) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

În conținutul raportului inspectorului judecător principal se indică că, în situația de fapt reținută cu privire la judecătorul Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, Oleg Melniciuc, nu s-au conturat conduite care ar constitui abatere disciplinară prevăzută de art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, fiind propusă respingerea sesizării.

Poziția Completului de Admisibilitate.

Prin hotărârea nr. 140/14 a Completului de Admisibilitate nr. 1 al Colegiului Disciplinar din 30 noiembrie 2015, a fost respinsă sesizarea lui Alexandru Butuc privind acțiunile judecătorului Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, Oleg Melniciuc.

Argumentele contestației.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Completul de Admisibilitate nr. 1, la data de 21 martie 2016, Butuc Alexandru a depus o contestație împotriva hotărârii Completului de Admisibilitate din 30 noiembrie 2015, prin care a solicitat Plenului Colegiului Disciplinar admiterea contestației, anularea hotărârii contestate și atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Oleg Melniciuc.

În motivarea contestației depuse, Butuc Alexandru a indicat că, la examinarea sesizării nu a fost dată o apreciere faptului că, Butuc Alexandru nu a fost citat în ședința de judecată din 23.01.2015, când s-a soluționat cererea cu privire la corectarea erorilor materiale.

De asemenea, în contestație se indică că, la examinarea sesizării a fost dată o apreciere eronată circumstanțelor cauzei și afirmațiilor autorului sesizării, iar ca efect, a fost adoptată o hotărâre neîntemeiată.

Butuc Alexandru fiind citat legal în ședința Plenului Colegiului Disciplinar, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele procedurii disciplinare, nu s-a prezentat, pentru care motive Plenul a dispus examinarea contestației în lipsa acestuia.

Judecătorul Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, Oleg Melniciuc, fiind citat legal în ședința Plenului Colegiului Disciplinar, nu s-a prezentat, dar a solicitat examinarea contestației în lipsa sa.

Aprecierea Plenului Colegiului Disciplinar.

Studiind argumentele expuse în contestație, analizând materialele cauzei disciplinare și înscrisurile administrate la dosar, Plenul Colegiului Disciplinar ajunge la concluzia de a respinge contestația depusă de Alexandru Butuc și a menține hotărârea Completului de Admisibilitate contestată, pentru următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 29 alin. (2) lit. a) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Plenul colegiului disciplinar, în cazul contestării hotărârii de respingere a sesizării, adoptă una dintre următoarele soluții: respingerea contestației și menținerea hotărârii completelor de admisibilitate ale colegiului disciplinar.

Din actele cauzei disciplinare reiese că, prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2013, Butuc Alexandru, a fost condamnat: - în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 6 000 lei; - în baza art. 292 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 6 000 lei; - în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de administrare a bunurilor altor persoane pe un termen de 5 ani. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de administrare a bunurilor altor persoane pe un termen de 5 ani, și amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 12 000 lei. Prin aceeași sentință, Butuc Alexandru a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (2) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. Acțiunea civilă depusă de Gudaitis Serghei, a fost admisă parțial, prin care s-a dispus încasarea de la Butuc Alexandru, în beneficiul lui Gudaitis Serghei, prejudiciul material în sumă de 250 000 Euro, echivalentul cursului oficial în valută națională la momentul executării hotărârii. Acțiunea civilă înaintată de Gudaitis Serghei, referitor la automobilul de model „Nissan Infiniti FX 35” cu n/î C NF 086 a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra acesteia să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2013, au fost respinse, ca nefondate apelurile declarate de inculpatul Butuc Alexandru și avocații Ciobanu-Nițuleac Vladislav, Canțer Oleg în numele părții vătămate Gudaitis Serghei, admis apelul acuzatorului de stat, casată sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2013, în partea stabilirii pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Butuc Alexandru a fost condamnat: - în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții privind gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 5 ani; - în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare; - în baza art. 292 alin.(1) Cod penal, la 3 ani închisoare. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 11 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții privind gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 5 ani. În rest, sentința a fost menținută.

Ulterior, la 23 septembrie 2014, Butuc Alexandru a depus o cerere cu privire la emiterea unei încheieri de corectare a erorii la pronunțarea sentinței Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 26.02.2013.

Prin încheierea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 23.01.2015, cererea de corectare a erorilor materiale depusă de Butuc Alexandru a fost respinsă.

Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2015, s-a admis recursul declarat de condamnatul Butuc Alexandru, s-a casat încheierea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 23.01.2015, și s-a trimis cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Astfel, din sesizarea depusă de Butuc Alexandru, se desprinde că, judecătorului Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău, Oleg Melniciuc îi este imputată încălcarea normelor imperative a legislației.

În acest sens, Colegiul remarcă că, în cadrul judecării cauzei penale în privința lui Butuc Alexandru, judecătorul Oleg Melniciuc nu a admis careva derogări de la normele legislației în vigoare, examinând cauza cu respectarea drepturilor participanților la proces.

Plenul Colegiului Disciplinar reiterează că, deși prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2015, a fost casată încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 23 ianuarie 2015, prin decizia respectivă nu s-a constatat că, judecătorul Oleg Melniciuc ar fi aplicat eronat normele de drept procesual, intenționat sau din neglijență gravă.

Colegiul Disciplinar atenționează că, potrivit hotărârii Curții Constituționale din 28 iunie 2012, judecătorii trebuie să dețină puterea de a-și exercita responsabilitățile judiciare, având obligația de a asigura aplicarea corectă a legii și instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient și în termen rezonabil. Reprezentând o garanție constituțională, independența judecătorului nu poate fi interpretată ca fiind de natură să determine lipsa responsabilității judecătorului.

De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a menționat că, angajarea responsabilității judecătorului trebuie făcută sub rezerva unei prudențe determinate de necesitatea garantării independenței și libertății judecătorilor contra tuturor presiunilor induse.

La acest capitol, relevante sunt și concluzii instanței de contencios constituțional expuse în hotărârea nr. 12 din 07 iunie 2011, în care s-a stabilit că, pentru angajarea răspunderii judecătorului nu este suficientă existența unei erori judiciare cauzatoare de prejudiciu drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Aceasta devine imputabilă judecătorului drept consecință a exercitării atribuțiilor cu rea-credință sau neglijență gravă. În acest context Curtea subliniază că judecătorii beneficiază de imunitate în exercitarea justiției. Anularea sau modificarea hotărârii judecătorești nu este un temei determinant pentru sancționarea judecătorului.

Astfel, art.19 alin.(3) din Legea cu privire la statutul judecătorului prevede că judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în înfăptuirea justiției și pentru hotărârea pronunțată, dacă nu va fi stabilită, prin sentință definitivă, vinovăția lui de abuz criminal.

Potrivit art.22 alin.(2) din aceeași lege, anularea sau modificarea hotărârii judiciare nu atrage răspundere, dacă judecătorul care a pronunțat-o nu a încălcat intenționat legea. Excepție fac cazurile în care legea a fost încălcată cu neglijență, cauzând persoanelor prejudicii materiale sau morale esențiale.

Concomitent, se notează că, potrivit pct. 6 al hotărârii Curții Constituționale din 14 decembrie 2010, cât și pct. 8 al hotărârii Curții Constituționale din 07 iunie 2011, Consiliul Superior al Magistraturii, în calitate de instanță disciplinară, pentru a reține în arcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, trebuie să stabilească dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre elementele constitutive abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Conform pct. 7.2 al hotărârii Curții Constituționale nr. 28 din 14 decembrie 2010, care prin analogie are incidență asupra speței, rezultă că doar instanța de judecată poate aprecia dacă judecătorul a aplicat neuniform legislația în mod intenționat sau din culpă gravă.

Cu referire la speța deferită examinării, se constată că, în acțiunile judecătorului Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, Oleg Melniciuc nu a fost stabilit printr-o hotărâre a

instanțelor de judecată faptul **încălării intenționate** a legii, sau **încălcarea legii din neglijență**, pentru care motive se concluzionează că, casarea unei hotărâri pronunțate de un judecător nu poate fi reținută drept temei de angajare a răspunderii disciplinare.

Colegiul Disciplinar reiterează că, potrivit pct.2 din principiul V al Recomandării nr. (94) 12 al Comitetului de Miniștri către statele-membre ale Consiliului Europei “Privind independența, eficiența și rolul judecătorului”, adoptate la 13 octombrie 1994, judecătorii au obligația și trebuie să dețină puterea de a exercita responsabilitățile judiciare ce le revin în scopul de a se asigura de aplicarea corectă a legii și instrumentarea cauzei în mod echitabil, eficient și rapid.

Conform Legii cu privire la statutul judecătorului, judecătorii sînt obligați să exercite întocmai cerințele legii la îndeplinirea justiției, să asigure ocrotirea drepturilor și libertăților cetățenilor, onoarei și demnității lor, apărarea intereselor societății, înalta cultură a activității judecătorești, să fie nepărtinitori. În același timp, în exercițiul funcției, precum și în afara relațiilor de serviciu, judecătorii sînt datori să se abțină de la fapte care ar putea să discrediteze justiția, să compromită cinstea și demnitatea de judecător ori să provoace îndoiele față de obiectivitatea lor (art.15 alin.(1), (2)).

Judecătorii trebuie să dovedească, în exercitarea funcției, disponibilitate și respect față de persoane, preocupîndu-se de menținerea celui mai înalt nivel de competență cerut de judecarea litigiilor, judecată de care depinde garantarea drepturilor individuale, și păstrînd secretul asupra informațiilor care le-au fost încredințate potrivit legii (art.1.5 din Carta europeană privind statutul judecătorilor).

Astfel, fiecare judecător este obligat de a soluționa litigiile în mod onest și imparțial în conformitate cu legea, pe baza probelor, fără a se supune presiunilor sau influenței externe și fără a se lăsa intimidat.

Potrivit art.116 alin.(1) din Constituție, judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii. Art.17 din Legea cu privire la statutul judecătorului stipulează măsurile de asigurare a independenței judecătorului.

Independența judecătorului este o premisă asumată de stat prin norma constituțională și este o garanție de îndeplinire a justiției, iar aceasta prezumă că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gîndire ale unui judecător, decît în strictă conformitate cu legislația în vigoare. Deoarece într-o societate democratică judecătorul nu poate fi la adăpostul unei imunități absolute, se reliefează problema condițiilor și modalităților de angajare a răspunderii judecătorului. În același timp, angajarea răspunderii acestuia trebuie făcută sub rezerva unei prudențe determinate de necesitatea garantării independenței și libertății judecătorului contra tuturor presiunilor induse.

Așa fiind, se concluzionează că, din materialele cauzei disciplinare nu rezultă intenția sau neglijența judecătorului Oleg Melniciuc de a încălca legea, din care considerente argumentele invocate de către autorul sesizării nu pot fi reținute drept temei de sancționare a judecătorului.

Totodată, necesită a se menționa că, în situația în care, autorul sesizării invocă faptul că judecătorul Oleg Melniciuc, a admis derogări de la prevederile legislației în vigoare, petiționarul urma să indice în sesizarea sa și unul din temeiurile exhaustive prevăzute de art. 4 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014, care în eventualitate ar putea angaja răspunderea disciplinară a judecătorului, fapt ce nu a fost realizat de către Butuc Alexandru.

Or, Colegiul Disciplinar nu este în drept de a invoca din oficiu vreun temei de drept care în eventualitate ar angaja răspunderea disciplinară.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele de fapt stabilite supra, Plenul Colegiului Disciplinar concluzionează că, Completul de Admisibilitate întemeiat a respins sesizarea depusă de Butuc Alexandru, din considerentul că, la judecarea cererii de înlăturare a erorilor materiale, judecătorul Oleg Melniciuc nu a admis careva derogări de la procedura stabilită de Codul de procedură penală.

În acest sens, urmează a fi respinse criticile contestației precum că, Completul de Admisibilitate nu s-a referit asupra faptului dacă abaterea admisă de judecătorul vizat este sau nu o încălcare, din motiv că, rolul activ exercitat de Completul de Admisibilitate, în deslușirea corectă a raportului dintre părți, este evident manifestat, în condițiile analizei apărărilor judecătorului vizat în sesizare exprimate pe cale incidentală, dar, în cadrul fixat de autorul sesizării și în limitele invocate în sesizare.

Cele relatate în ansamblu atestă netemeinicia contestației depuse de către Butuc Alexandru și indică la legalitatea hotărârii Completului de Admisibilitate, fapt ce impune respingerea contestației și menținerea hotărârii.

Din considerentele menționate, Plenul Colegiului Disciplinar ajunge la concluzia de a respinge contestația depusă de Butuc Alexandru asupra hotărârii nr. 140/14 a Completului de Admisibilitate din 30 noiembrie 2015.

În contextul celor enunțate, conducându-se de prevederile art. 29 alin. (2) lit. a) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Plenul Colegiului Disciplinar,-

H O T Ă R Ă Ș T E :

Respinge contestația depusă de Butuc Alexandru și menține hotărârea nr. 140/4 a Completului de Admisibilitate din 30 noiembrie 2015, emisă în privința judecătorului Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, Oleg Melniciuc.

Hotărârea este irevocabilă, nu se supune nici unei căi de atac și intră în vigoare la data adoptării.

Președintele ședinței:

 Valeriu Doagă

Membrii Colegiului:

 Domnica Manole

 Elena Covalenco

 Victor Boico

 Stelian Teleucă

 Vitalie Gamurari

 Olesea Plotnic